

Opinie o stacjach telewizyjnych i radiowych w kwietniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Media stanowią w czasie pandemii szczególnie istotne źródło informacji. W dobie ograniczeń w bezpośrednich relacjach międzyludzkich stały się one także dla wielu ludzi swego rodzaju namiastką kontaktów społecznych. Postrzeganie mediów, zaufanie do poszczególnych nadawców, szczególnie w wymiarze ich działalności w sferze informacyjnej, wydaje się mieć obecnie charakter dynamiczny, dlatego po sześciu miesiącach¹ ponownie zapytaliśmy Polaków o ich stosunek do najważniejszych stacji telewizyjnych i radiowych².

Spośród trzech stacji telewizyjnych, o które pytamy, niezmiennie najlepiej oceniana jest telewizja Polsat. Pozytywnie o działalności Polsatu wypowiada się ponad dwie trzecie ankietowanych (68%), źle ocenia ją jedna dziesiąta (10%), pozostali respondenci nie mają zdania na ten temat. W porównaniu z pomiarem z października 2020 roku opinie na temat telewizji Polsat zmieniły się nieznacznie – odsetek ocen pozytywnych obniżył się w niewielkim stopniu, w granicach błędu pomiaru (spadek o 2 punkty procentowe). Na drugim miejscu w naszym rankingu ocen, tak samo jak przed sześcioma miesiącami, znalazła się telewizja TVN, którą w kwietniu dobrze oceniła ponad połowa ankietowanych (55%), zaś negatywne noty wystawiła jej niespełna jedna czwarta (23%). Choć również opinie o TVN w porównaniu z październikiem 2020 roku zmieniły się tylko nieznacznie (spadek ocen pozytywnych o 2 punkty), to jej notowania po raz kolejny okazały się najslabsze w ostatniej dekadzie. W ciągu ostatnich sześciu miesięcy w największym stopniu obniżyła się wiarygodność telewizji publicznej. Po raz pierwszy odsetek głosów krytycznie oceniających jej działalność jest wyższy, niż liczba ocen pozytywnych. O TVP z aprobatą wypowiada się tylko dwie piąte badanych (40%), zaś ponad dwie piąte (44%) uważa, że telewizja publiczna źle działa i jest niewiarygodna. W porównaniu z październikiem pozytywne oceny telewizji publicznej spadły aż o 8 punktów procentowych, zaś liczba głosów krytyki wzrosła o 6 punktów. Choć w przypadku telewizji publicznej trend spadkowy notujemy już od 2016 roku, obecny spadek aprobaty jest wyjątkowo głęboki – jeszcze nigdy oceny TVP nie były tak złe.

¹ Zob. komunikat CBOS „Opinie o stacjach telewizyjnych i radiowych”, listopad 2020 (oprac. K. Pankowski).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (371) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 8 do 18 kwietnia 2021 roku na próbie liczącej 1131 osób (w tym: 47,3% metodą CAPI, 38,5% – CATI i 14,2% – CAWI).

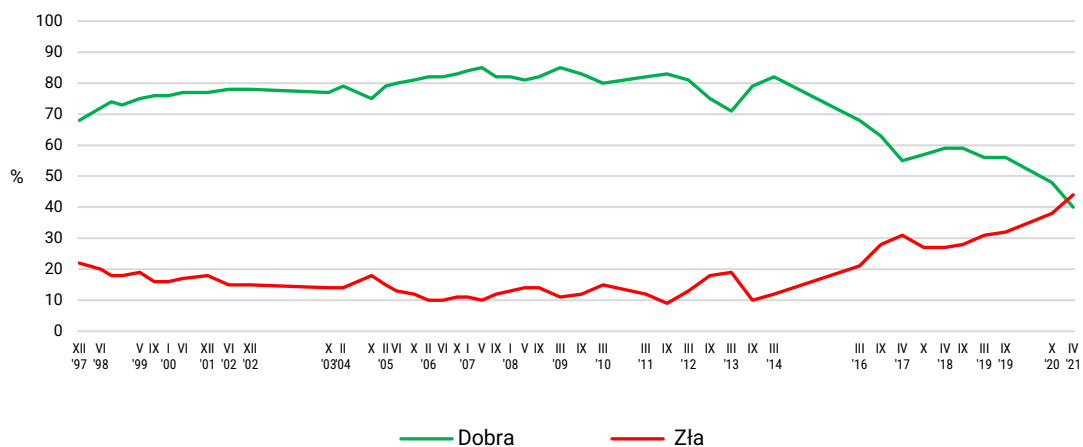
CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

TABELA 1

Oceniane stacje telewizyjne	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany X 2020 – IV 2021		
		2011		2012		2013		2014		2016		2017		2018		2019			2020	2021
		III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	IV	X	IV	IX	III	IX		X	IV
w procentach																				
Telewizja publiczna (TVP)	dobra	82	83	81	75	71	79	82	68	63	55	57	59	59	56	56	48	40	-8	
	zła	12	9	13	18	19	10	12	21	28	31	27	27	28	31	32	38	44	+6	
	trudno powiedzieć	6	8	6	7	10	11	6	11	9	14	16	14	13	13	12	14	16	+2	
Telewizja TVN	dobra	83	83	79	79	74	82	80	74	72	64	65	66	65	65	63	57	55	-2	
	zła	6	6	11	10	13	8	12	16	16	18	18	17	18	20	20	23	23	0	
	trudno powiedzieć	11	11	10	11	13	10	8	10	12	18	17	17	17	15	17	20	23	+3	
Telewizja Polsat	dobra	79	81	80	78	73	77	79	75	72	67	70	70	72	71	71	70	68	-2	
	zła	9	8	9	10	11	9	11	11	14	13	12	10	10	12	10	10	10	0	
	trudno powiedzieć	12	11	11	12	16	14	10	14	14	20	18	20	18	17	19	20	22	+2	

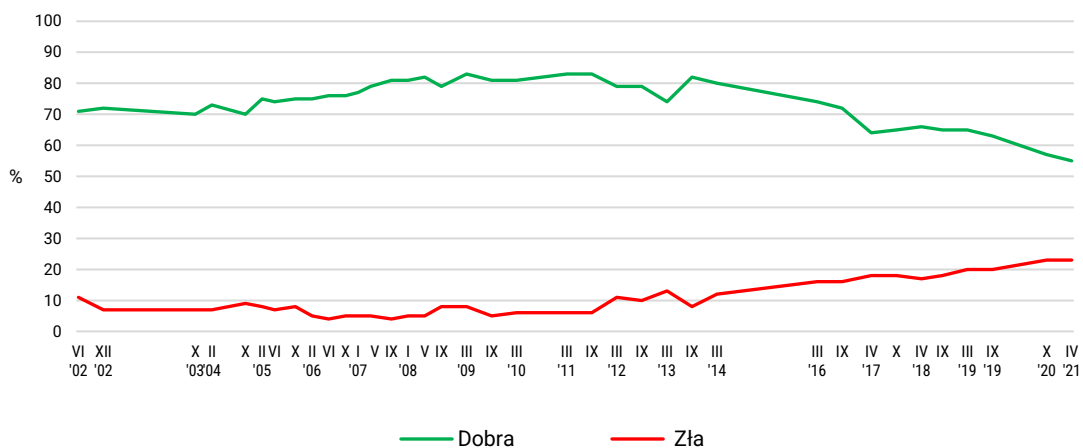
CBOS

RYS. 1. Zmiany opinii o telewizji publicznej (TVP)

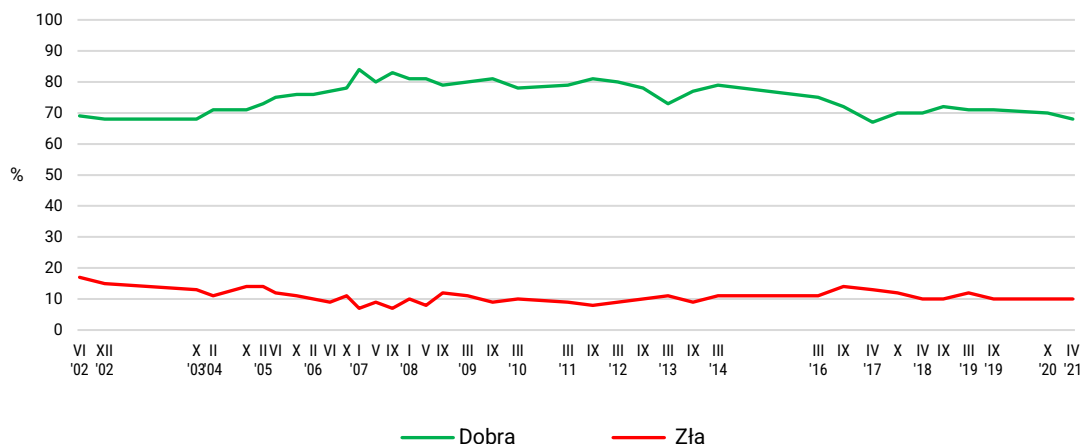

CBOS

RYS. 2. Zmiany opinii o telewizji TVN

RYS. 3. Zmiany opinii o telewizji Polsat

Najbardziej krytyczni wobec TVP są uczniowie i studenci (81% głosów krytycznych), a generalnie – ludzie młodzi, od 18 do 24 roku życia (73%) i w trochę mniejszym stopniu także osoby w sile wieku (od 25 do 44 lat – 51%). Wyjątkowo negatywnie oceniają telewizję publiczną respondenci deklarujący lewicowe poglądy polityczne (77%), mieszkańcy największych miast (powyżej 500 tys. mieszkańców – 71%) oraz badani o najwyższych dochodach *per capita* (68%). Negatywne oceny są wprost proporcjonalne do poziomu wykształcenia – wśród osób z wyższym wykształceniem krytycznie o TVP wypowiada się 61% respondentów, a z drugiej strony taki sam odsetek ankietowanych z wykształceniem podstawowym ma pozytywne zdanie na temat działalności TVP (61%). Źłe o działalności TVP wyrażają się w większości osoby w ogóle nieuczestniczące w praktykach religijnych (66%), natomiast pozytywne oceny idą w parze z częstością praktyk religijnych (67% dobrych ocen wśród osób uczestniczących w praktykach częściej niż raz w tygodniu i 58% wśród chodzących do kościoła raz w tygodniu). Poza największymi aglomeracjami telewizja publiczna oceniana jest negatywnie także przez większość mieszkańców dużych miast, liczących od 100 tys. do 499 tys. mieszkańców (53%), natomiast pozytywne noty wystawia jej prawie połowa mieszkańców wsi (49%).

Spośród grup społeczno-zawodowych najbardziej krytycznie telewizję publiczną oceniają – poza grupą uczniów i studentów – przedstawiciele kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (63%), osoby pracujące na własny rachunek oraz średni personel i technicy (po 56%), a także pracownicy administracyjno-biurowi (54%) oraz pracownicy usług (50%). Natomiast za wiarygodną telewizję publiczną najczęściej uważają rolnicy (65%), emeryci i renciści (po 57%), a także robotnicy niewykwalifikowani (49%) i wykwalifikowani (48%). Jednak w największym stopniu pozytywnym ocenom działalności telewizji publicznej – poza częstą obecnością w kościele – sprzyjają prawicowe poglądy polityczne (65%).

Postrzeganie poszczególnych nadawców telewizyjnych jest wyraźnie zróżnicowane w nie tylko w zależności od poglądów politycznych, ale także od sympatii partyjnych oceniających.

Telewizję publiczną jednoznacznie pozytywnie oceniają jedynie wyborcy Prawa i Sprawiedliwości: są w tej sprawie niemal jednogłośni, aż 88% wystawia działaniom TVP dobrą notę. Natomiast zwolennicy pozostałych ugrupowań w zdecydowanej większości krytycznie wypowiadają się o działalności telewizji publicznej. Najbardziej krytyczni są sympatycy Lewicy oraz Koalicji Obywatelskiej, ponad cztery piąte spośród nich negatywnie ocenia jej działalność.

Odmiennie rozkładają się oceny w przypadku TVN. Zdecydowanie najlepsze zdanie o tym nadawcy mają wyborcy KO (88%), w większości pozytywnie wyrażają się o tej telewizji także zwolennicy Lewicy (78%) oraz Polski 2050 Szymona Hołowni (76%). Natomiast krytyczne zdanie na temat TVN przeważa wśród wyborców PiS (46% wobec 31% ocen dobrych), zaś wśród zwolenników Konfederacji wyraźnie dominuje (59% do 18%).

Polsat pozostaje nadawcą najmniej kontrowersyjnym. Aprobują tę telewizję w zdecydowanej większości zarówno wyborcy KO, Polski 2050, jak i PiS (odpowiednio: 79%, 73%, 69%). Pozytywnie wypowiada się o niej także połowa sympatyków Lewicy (51%) oraz niespełna połowa sympatyków Konfederacji (45%).

TABELA 2

Oceniane stacje telewizyjne	Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności		
		Dobra	Zła	Trudno powiedzieć
		w procentach		
TVP	Prawo i Sprawiedliwość	88	4	8
	Polska 2050 Szymona Hołowni	14	73	13
	Konfederacja WiN	8	75	17
	Koalicja Obywatelska	8	84	7
	Lewica	5	83	12
TVN	Koalicja Obywatelska	88	3	9
	Lewica	78	7	15
	Polska 2050 Szymona Hołowni	76	13	11
	Prawo i Sprawiedliwość	31	46	23
	Konfederacja WiN	18	59	23
Polsat	Koalicja Obywatelska	79	8	13
	Polska 2050 Szymona Hołowni	73	10	17
	Prawo i Sprawiedliwość	69	12	19
	Lewica	51	17	32
	Konfederacja WiN	45	29	26

Wśród nadawców radiowych, tak jak pół roku temu, najwyżej oceniane jest najpopularniejsze w tej chwili radio RMF FM: dobre noty wystawia mu większość badanych (57%), jedynie nieliczni (6%) mają o nim złe zdanie. Na drugim miejscu znalazło się Radio Zet pozytywnie oceniane przez połowę badanych (50%) i mające również bardzo niewielu przeciwników (5%). Działalność nadawcy publicznego – Polskiego Radia została oceniona pozytywnie przez niespełna jedną trzecią dorosłych Polaków (32%), krytyczną opinię wystawiła mu jedna czwarta badanych (25%). W tym zestawieniu najmniej popularnym radiem, którego ponad połowa badanych nie podjęła się ocenić, jest Radio Maryja. Działalność Radia Maryja ponad dwa razy częściej spotyka się z dezaprobatą niż aprobatą – krytycznie ocenia ją 32% ankietowanych, pozytywnie mówi na jej temat 14% badanych.

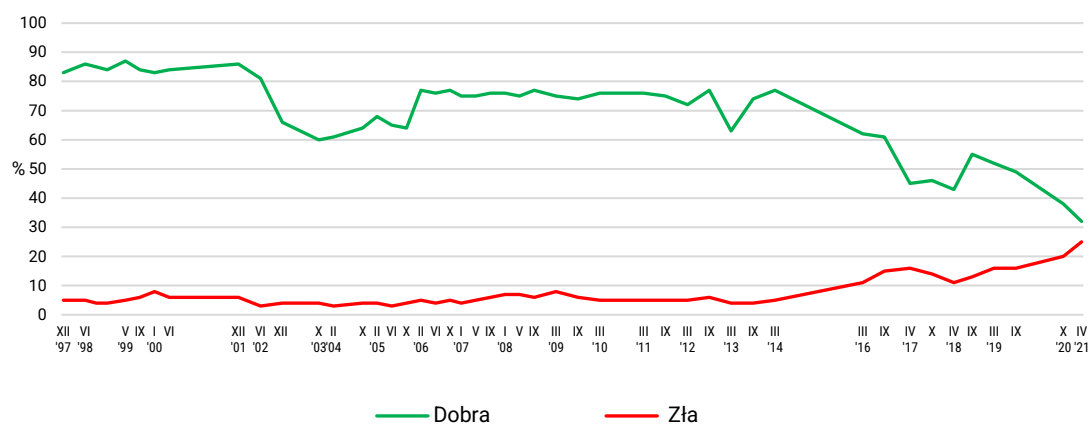
Choć w ostatnim półroczu pogorszył się społeczny odbiór wszystkich badanych radiostacji, to jednak w przypadku Radia Zet oraz RMF FM były to tylko zmiany minimalne – w granicach błędu pomiaru. Natomiast wyraźnie pogorszyły się oceny wiarygodności Polskiego Radia oraz Radia Maryja. W przypadku radia publicznego w kwietniu dobrych ocen jego działalności było wyraźnie mniej niż sześć miesięcy wcześniej (spadek o 6 punktów procentowych), a jednocześnie o 5 punktów wzrosła liczba głosów krytycznych. Pozytywne oceny działalności Radia Maryja obniżyły się o 4 punkty procentowe, zaś odsetek ocen negatywnych wzrósł o 6 punktów

TABELA 3

Oceniane stacje radiowe	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany X 2020 – IV 2021						
		2010		2011		2012		2013		2014		2016		2017		2018			2019		2020		2021	
		III	III	IX	III	IX	III	IX	III	III	IX	IV	X	IV	IX	III	IX		X	IV	III	IX	X	IV
w procentach																								
Radio RMF FM	dobra	73	70	73	70	74	66	73	74	69	69	58	58	56	68	64	66	59	57					-2
	zła	4	4	4	5	5	5	5	6	6	7	5	6	5	5	8	5	5	5	6				+1
	trudno powiedzieć	23	26	23	25	21	29	22	20	25	25	37	36	39	27	28	29	36	38					+2
Radio Zet	dobra	67	69	71	68	70	62	71	71	66	66	51	51	47	61	59	61	51	50					-1
	zła	5	4	4	5	5	5	4	6	6	5	5	6	5	5	6	4	4	5					+1
	trudno powiedzieć	28	27	25	27	25	33	25	23	28	29	44	43	48	34	35	35	44	45					+1
Polskie Radio (publiczne)	dobra	76	76	75	72	77	63	74	77	62	61	45	46	43	55	52	49	38	32					-6
	zła	5	5	5	5	6	4	4	5	11	15	16	14	11	13	16	16	20	25					+5
	trudno powiedzieć	19	19	20	23	17	33	22	18	27	25	39	40	46	32	32	35	42	43					+1
Radio Maryja	dobra	23	21	21	25	25	21	23	30	24	24	21	22	20	23	22	20	18	14					-4
	zła	36	37	32	31	33	30	28	29	30	25	19	20	18	24	26	25	26	32					+6
	trudno powiedzieć	42	42	47	44	42	49	49	41	46	50	60	58	62	53	52	55	56	54					-2

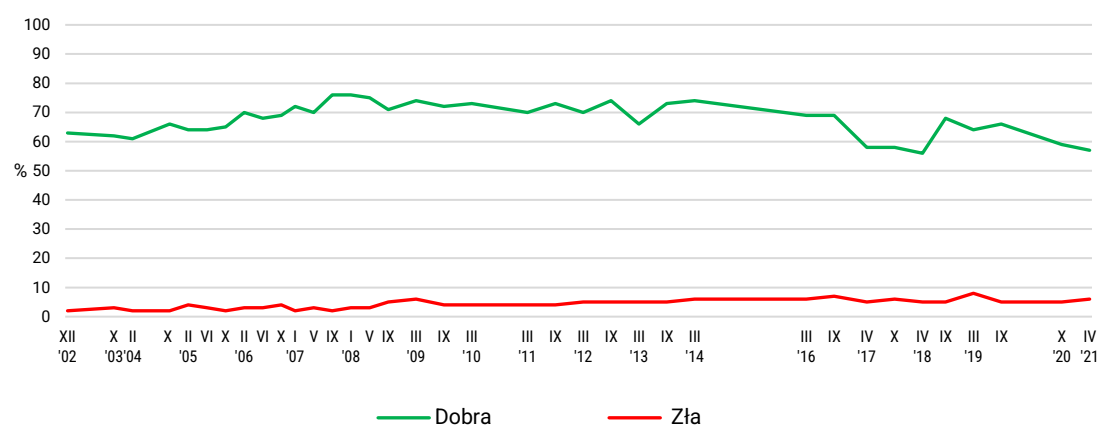
CBOS

RYS. 4. Zmiany opinii o Polskim Radiu

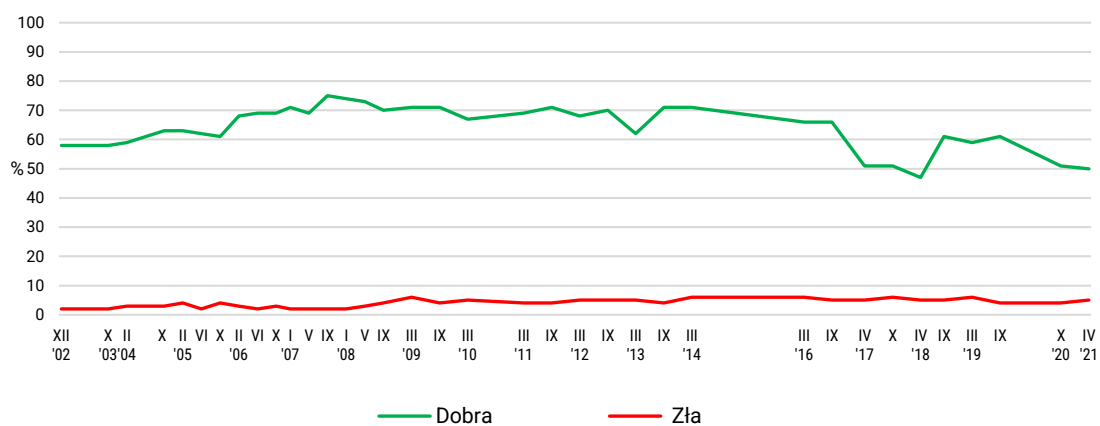
CBOS

RYS. 5. Zmiany opinii o Radiu RMF FM

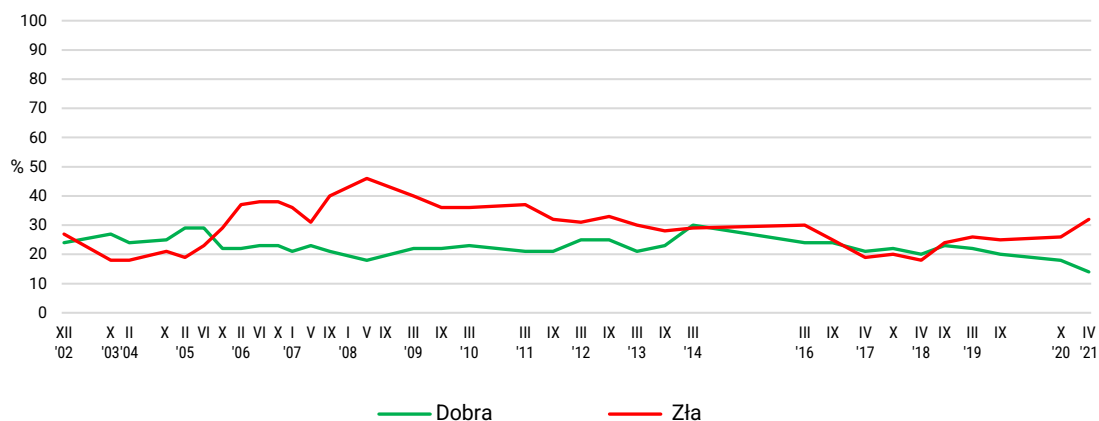

CBOS

RYS. 6. Zmiany opinii o Radiu Zet

RYS. 7. Zmiany opinii o Radiu Maryja

W porównaniu z pozostałymi elektoratami zwolennicy PiS zdecydowanie pozytywnie oceniają radio publiczne (67% głosów). Działalność radia publicznego w większej części aprobują także wyborcy Konfederacji (40% głosów aprobaty i 26% – dezaprobaty). Nie akceptują go natomiast w większej części sympatycy Polski 2050 Szymona Hołowni (17% głosów aprobaty, 42% – dezaprobaty). Ponad połowa sympatyków Lewicy, a także Koalicji Obywatelskiej wystawia Polskiemu Radiu oceny negatywne (odpowiednio 51% i 52%).

Natomiast rozgłośnie komercyjne – Radio RMF FM i Radio Zet są pozytywnie oceniane przede wszystkim przez wyborców Polski 2050 Szymona Hołowni (odpowiednio 74% i 67%), a także – nieco mniej zdecydowanie – przez zwolenników KO (odpowiednio 66% i 61%). Działalność tych rozgłośni aprobują także ponad połowa wyborców Konfederacji (odpowiednio 55% i 51%). Wyborcy Lewicy w większości akceptują działalność radia RMF FM (56%), nieco bardziej krytyczni pozostają wobec Radia Zet (48%). Najmniej entuzjastycznie do działalności obu tych radiostacji odnoszą się zwolennicy PiS, ponad dwie piąte spośród nich (45%) akceptuje działalność stacji RMF FM, niespełna dwie piąte wystawia dobre oceny Radiu Zet (39%).

Radio Maryja pozostaje radiostacją najmniej słuchaną, w elektoratach partyjnych nie podejmuje się ocenić jej działalności od niespełna dwóch piątych zwolenników Lewicy (37%) do ponad połowy wyborców PiS (56%). W większej części pozytywne noty wystawia jej jedynie elektorat PiS (36% głosów aprobaty wobec 8% dezaprobaty). Wśród pozostałych elektoratów mniej lub bardziej zdecydowanie przeważają głosy krytyczne. Stosunkowo mniej krytyczni są wyborcy Konfederacji (44% głosów dezaprobaty), natomiast negatywnie ocenia działalność Radia Maryja ponad połowa wyborców Polski 2050 Szymona Hołowni, Lewicy oraz KO (odpowiednio 55%, 56% i 59%).

TABELA 4

Oceniane stacje radiowe	Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności		
		Dobra	Zła	Trudno powiedzieć
		w procentach		
Polskie Radio (publiczne)	Prawo i Sprawiedliwość	67	3	30
	Konfederacja WiN	40	26	34
	Polska 2050 Szymona Hołowni	17	42	41
	Lewica	15	51	34
	Koalicja Obywatelska	13	52	35
Radio Maryja	Prawo i Sprawiedliwość	36	8	56
	Konfederacja WiN	3	44	53
	Polska 2050 Szymona Hołowni	2	55	43
	Lewica	7	56	37
	Koalicja Obywatelska	1	59	40
Radio RMF FM	Polska 2050 Szymona Hołowni	74	4	22
	Koalicja Obywatelska	66	4	29
	Lewica	56	10	34
	Konfederacja WiN	55	13	32
	Prawo i Sprawiedliwość	45	9	46
Radio Zet	Polska 2050 Szymona Hołowni	67	2	31
	Koalicja Obywatelska	61	1	38
	Konfederacja WiN	51	10	39
	Lewica	48	7	45
	Prawo i Sprawiedliwość	39	11	50

W ciągu ostatniego półroczia obniżyły się społeczne oceny działalności i wiarygodności wszystkich analizowanych nadawców medialnych. W największym stopniu pogorszyły się oceny mediów publicznych – TVP oraz publicznego radia, a także Radia Maryja. Spadek ocen telewizji publicznej jest na tle dotychczasowych notowań tego nadawcy wyjątkowo głęboki i po raz pierwszy odsetek głosów krytycznych przewyższył liczbę pozytywnych opinii. Nadawcy komercyjni – zarówno w przypadku telewizji, jak i radia, stracili w tym czasie tylko minimalnie.

Opracował

Krzysztof Pankowski